

Traficom täsmentää Yksityisteiden valtionavustukset -ohjetta

Täsmennys koskee kohtia "Kilpailuttaminen" ja "Tarjouspyynnöt ja urakkasopimukset".

Yksityistä tiekuntaa pidetään julkisena hankintayksikkönä, mikäli valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön kohteelle myöntämän tuen määrä on yhteensä yli puolet hankinnan arvosta ja tällöin tiekunnan tulee urakoita teettäessään noudattaa hankintasäännöksiä.

Yksityisteiden valtionavustushankkeissa on tiekunnan pääsääntöisesti kilpailutettava hankkeensa. Kaikkia kilpailuun osallistumaan halukkaita ja tarjouksen jättäneitä on kohdeltava tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Lähtökohtana kilpailutuksessa on hankintalain 2 §:n tavoitteet, joiden mukaan mm. olemassa olevat kilpailuolosuhteet tulee käyttää hyväksi. Hankinnat on pyrittävä järjestämään siten, että pienet ja keskisuuret yritykset ja muut yhteisöt pääsevät tasapuolisesti muiden tarjoajien kanssa osallistumaan tarjouskilpailuihin. Hankinnat on toteutettava tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina. Urakoitsijan valintaperusteena voi käyttää vain valtionavustukseen oikeuttavia kustannuksia. Esimerkiksi tiekunnalle kuuluvan omarahoitusosuuden tarjoaminen ei voi olla valintaperuste.

Yksityistiealan rakennusyritysten ja muiden toimijoiden suhteellisen pienen koon ja rajallisten resurssien vuoksi ns. ST-urakkamalli (suunnittelu ja toteutus) ei pääsääntöisesti sovi yksityisteiden valtionavustushankkeisiin. ST-urakkamalli ei mahdollista yritysten ja muiden

yhteisöjen tasapuolisia mahdollisuuksia tarjota tavaroita, palveluja ja rakennusurakoita julkisten hankintojen tarjouskilpailuissa ja rajoittaa tämän vuoksi kilpailua.

ST-malli ei myöskään palvele valtionavustushakemuksen käsittelyä, jossa päätökseen edellytetään suunnitteluvaiheessa syntyvää kustannusarviota ja työsuunnitelmaa ja itse päätöksessä ohjeistetaan tarkemmin rakennusurakan kilpailuttamisesta. Lisäksi ST-mallilla kilpailutusta tehtäessä ei ole vielä tiedossa hankkeen tarkempi toteutusaika ja hankkeen toteutus yleensä riippuu valtionavustuksen saamisesta, mikä edelleen vaikuttaa halukkuuteen tehdä tarjous.

Edellä todetuista syistä 13.3.2024 alkaen yksityisteiden valtionavustuksia koskevien hankkeiden kilpailutuksissa tulee lähtökohtaisesti käyttää muita urakkamuotoja kuin ST-mallia. ELY-keskus voi perustelluista syistä sallia ST-mallin käytön, jos hankintayksikkö voi osoittaa urakkamallin olevan kokonaistaloudellisesti kannattavin.

Muutos koskee 13.3.2024 tai sen jälkeen vireille tulleita avustushakemuksia.

Yksityistieasioiden korkeakoulu – haku avoinna

YKSITYISTEIDEN
KORKEAKOULU

Tieyhdistys järjestää jo 9. kerran suosituksi tulleen yksityistieasioiden asiantuntijakoulutuksen, joka on tarkoitettu yksityistieasioista vastaaville julkishallinnon ja yhteisöjen toimihenkilöille. Haku syksyllä järjestettävään koulutukseen on alkanut.

Koulutuksen tavoitteena on syventää ja laajentaa yksityistieasioiden kanssa työkseen toimivien toimihenkilöiden yksityistietuntemusta. Koulutus on siis tarkoitettu henkilöille, jotka ovat töissä julkishallinnossa, yrityksissä tai vastaavissa yhteisöissä ja haluavat omaksua lisää yksityistieasioita.

Korkeakouluun haku on alkanut ja se jatkuu 31.5.2024 saakka. Mukaan otetaan enintään 20 osallistujaa.

Koulutus koostuu kahdesta webinaarijaksosta sekä yhdestä lähijaksosta. Alussa ja myös jaksojen välissä tehdään hiukan kotitöitä. Webinaarit pidetään 3.–5.9. ja 2–4.10. Lähijakso pidetään 29.–31.10. Tampereella Sokos Hotel Tornissa.

Kurssiohjelma koostuu mm. yksityistienpitoon liittyvästä lainsäädännöstä, toimitus- ja viranomaisasioista, tiekuntien hallinnosta, tieisännöinnistä, vastuista, yksiköinnistä, rahoituksesta sekä tietysti tienpidon teknisistä asioista.

Kouluttajat ja luennoitsijat ovat kunkin aihepiirin parhaita asiantuntijoita.

Kurssimaksu: 2 490 € + alv kattaa koko laajan koulutuksen, usean kurssikirjan ja muun koulutusmateriaalin, sekä lounaat, toisen illan päivällisen ja päiväkahvit lähijaksolla. Osallistujien kontolle jäävät matkakulut ja majoituskustannukset.

Hae mukaan 31.5. mennessä

Rumpujen sulatus ja riskipuiden kaataminen

Näin kevään korvalla on hyvä käydä tarkastamassa tien kuntoa vähän useimmin kuin muina vuoden aikoina. Jos tierumpu on päässyt jäätymään ja vesi alkaa lumien sulaessa virrata tien yli, niin aika nopeasti vesi syövyttää tien poikki varsinkin, jos rummun yläpuolinen valuma-alue on suuri. Rummun sulatukseen kannattaa ryhtyä hyvissä ajoin.

Myös sohjon poistotarvetta voi olla, sillä talven aikana oli poikkeuksellisen paljon lumisadepäiviä, ja osa lumesta on tamppautunut tien pintaan. Tien on hyvä pitää siinä

kunnossa, että tavanomaisella henkilöautolla, jossa maavaraa on n. 15 cm, pääsee kohtuudella kulkemaan.

Tarkastuksen yhteydessä on hyvä kiinnittää huomiota myös riskipuihin eli puihin, jotka ovat kallellaan tielle päin. Varsinkin lehtipuut saattavat kesän tullen kaatua tien päälle sopivalla tuulella, kun lehtimassa tuo lisää painoa kallellaan olevaan puuhun.

Tällaiset puut ovat useimmiten tiealueen ulkopuolella ja niiden kaatamiseen on saatava maanomistajan lupa. Kannattaa ottaa kohteesta kuva ja lähettää lupapyyntö maanomistajalle kuvan kera. Maanomistajalle on syytä antaa mahdollisuus itsekkin poistaa puu, mutta velvoittaa siihen ei voi, eikä tiekunta voi siitä laskuakaan lähettää.

25 uutta tieisännöitsijää

Maaliskuun puolella välissä TIKO-tieisännöitsijäkoulutuksesta valmistui 25 uutta tieisännöitsijää tarjoamaan tiekunnille erilaisia palveluja. Valtaosa keskittyy hallinnollisten asioiden hoitamiseen, mutta osa tarjoaa myös tienpitoon liittyviä palveluita sekä myös perusparannushankkeiden suunnittelua ja toteutuksen valvontatehtäviä.

Yhtenä tehtävänä koulutuksessa oli palvelujen markkinointi. Juha-Pekka Pettersson Kangasalta toteutti tehtävän someviestinnän keinoin. Videolla Jussi kertoo sekä tiekunnan toiminnasta että tieisännöitsijän tehtävistä. Videon voi katsoa [tästä](#).

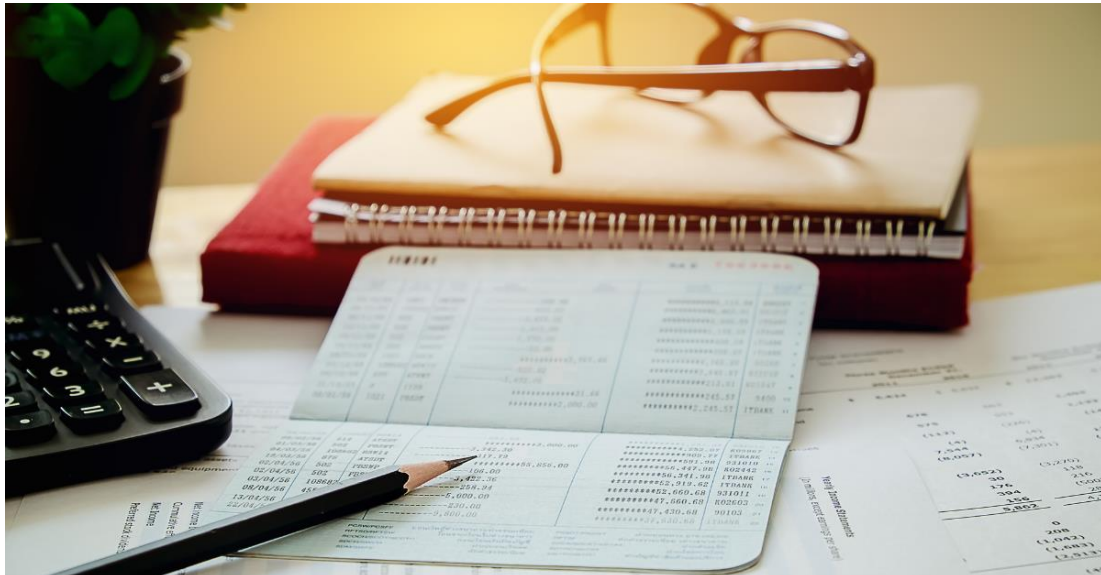
Palvelujen suuren kysynnän vuoksi Tieyhdistys järjestää vuonna 2024 myös toisen TIKO-kurssin.

Haku koulutukseen avataan viimeistään 1.5. ja se toteutetaan syksyn aikana.

Kun tieisännöitsijää ollaan palkkaamassa tiekunnassa ensimmäistä kertaa, on siitä hyvä tehdä periaatepäätös tiekunnan kokouksessa ja varautua kustannuksiin talousarviossa. Toimielimen

tehtävänä on sitten löytää parhaaksi katsomansa palveluntarjoaja ihan samaan tapaan kuin esim. tien kunnossapitourakoitsija. Yksimielistä päätöstä ei siis tiekunnalta tarvita.

Tiekuntien pankkiasiointiin ei näy helpotusta – Y-tunnuksia kannattaa hakea tiekunnille

Pankkien kanssa on edelleen ongelmia ja Tieyhdistys on keskustellut asiasta Finanssivalvonnan kanssa. Keskustelu yhteys toimii jatkossakin, mutta kovin paljon löysää sieltä ei heru.

Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä edellyttää, että pankit tunnistavat asiakkaansa. Finanssivalvonnan mukaan asiakkaan tunteminen voidaan tehdä joko henkilötunnuksen tai Y-tunnuksen avulla.

Finanssivalvonnassa kyllä ymmärretään tämä nykyinen tilanne on ongelmallinen tiekuntien kannalta. Valtionvarainministeriössä selvitystyö on käynnissä ja arvio muutostarpeista on lausunnolla. Tieyhdistys tulee lausunnossaan esittämään, että tiekunnan käyttöoikeusyksikkötunnus kelpaisi jatkossa tiekunnan tunnistamiseksi eikä Y-tunnusta edellytettäisi.

Neuvomme tiekuntia ja tieisännöitsijöitä hakemaan Verohallinnolta Y-tunnusta tiekunnalle. Verohallinto myöntää sen verotuksellista tarkoitusta varten. Kokouspalkkioiden tai matkakorvausten maksamiseen valmistautuminen on tällainen tarkoitus ja Y-tunnuksen saa sillä perusteella maksutta.

Toinen vaihtoehto on pohtia henkilökohtaista tiliä, mutta siinä on väistämättä tunnetut ongelmat. Tiekunnille voi kuitenkin kertoa tämän vaihtoehdoksi.

Pankkien aktiivisuus tuntuu vaihtelevan pankkiryhmittäin ja osittain kyse on varmasti pankin sisäisistä asioista, mutta pankkivalvonnassakin on eroja. Pienehköt pankit kuuluvat Suomen

Finanssivalvonnan alaisuuteen, mutta suuret pankit ovat Euroopan keskuspankin alaisuudessa. Suomalaisista pankeista Nordea ja Osuuspankki ovat Brysselistä valvottuja ja muut kotimaisen pankkivalvonnan alaisuudessa. Tämän vuoksi tulkinnoissa ja vaatimuksissa voi olla eroavaisuuksia.

Kantavuusmittaus on tehokas tapa tutkia tierakenteen kantavuutta

Kevät on ottamassa voiton raskaasta talvesta ja sitä myöten myös yksityisteiden varsilla herää ajatus oman tien perusparantamisesta. Ojat näyttävät vetävän huonosti, jos lainkaan ja tien yli valuva vesi jäätyy öisin paannejääksi. Vähän myöhemmin routaheitot haittaavat ja toisaalla tuntuu koko tie muuttuvan liejuksi. Tuttuja havaintoja yksityisteidenkin varrelta ja niitä aiheuttavia ongelmakohteita voidaan korjata. Toimivat korjaukset ja kustannustehokkaat ratkaisut vaativat osaavaa suunnittelua.

Ongelmapaikat on hyvä kartoittaa ja kuvata tilanteen kehittyminen valokuvina tai videoina muistiin.

Veden juoksemisen eli kuivatuksen onnistuminen ja parantamisen tarve on yleensä selvää maallikon silmällekin. Tien rakenteessa seisovat vesi vie tieltä kantavuuden ja raskaat ajoneuvot uhkaavat painua tierakenteeseen. Tällöin rakennekerrokset voivat mennä sekaisin ja edessä on raskaampi peruskorjaus. Ojiin kertyy virtaavan veden mukana maa-aineksia ja kesän kasvustot maatuvat nekin ojiin. Niinpä lähes jokainen tien perusparannus kannattaa aloittaa ojien perkaamisella ja rumpujen toiminnan varmistamisella. Monesti rumpuja on syytä vaihtaa samalla kun työhön ryhdytään ja työkoneetkin ovat jo työmaalla valmiiksi.

Kantavuusmittaus on tehokas ja yleensä hyvin kustannustehokas tapa tutkia tierakenteen kantavuutta. Kantavuutta voidaan nostaa myös summamutikassa ajattamalla tarpeeksi paksu

murskekerros koko tien mitalle, mutta nykyisillä sertifioidun murskeen hinnoilla se tulee monesti aivan liian kalliiksi. Tienposkesta otettua maa-aineista ei enää suositella käytettäväksi, koska sen laatu ja sitä kautta kantavuuskin voi olla melkein mitä tahansa.

Tien kantavuusmittaus suoritetaan henkilöauton peräkärreksi rakennetulla mittalaitteella. Laitte tukeutuu maahan ja pudottaa kuormituspainon. Näin saadaan mitattua kyseisen kohdan kantavuusarvot. Mittaaja ajaa koko mitattavan tien ja pysähtyy määräväleihin toistamaan mittauksensa. Työ on siis nopeaa, eikä vaadi työn tilanneelta tiekunnalta valmisteluja, mutta mittaajan kanssa kannattaa keskustella tien erityispiirteistä ja ongelmakohtista sekä lähteä mukaan seuraamaan työn edistymistä.

Pelkällä mittaustuloksella ei maallikko tee mitään vaan koko mittauksen tärkein vaihe on mittaustulosten tulkinta ja vieminen muotoon, jossa ehdotetaan mitä tien kantavuudelle pitää kullekin kohtaa tehdä. Yleensä se tarkoittaa ajettavan murskekerroksen paksuuden määrittämistä. Kentältä on valitettavasti tullut tietoon, että kaikissa tapauksissa näin ei ole toimittu ja Tieyhdistys haluaa painottaa työn tilaajan vastuuta eli tiekunnissa täytyy olla tarkkana mitä on tilaamassa sekä valvoa, että työstä saadaan sovitun kaltainen selkokielineen raportti.

Perusparantamisen jälkeen tapahtuva laadunvalvontakaan ei ole osoittautunut turhaksi eli tiekunnan kannattaa miettiä kantavuusmittauksen toistamista sen jälkeen, kun urakoitsija kertoo tien olevan valmis ja suunnitelmien mukainen. Näin voidaan varmistaa tiehen käytetyn kiviaineksen olevan niin laadultaan kuin määrältäänkin oikeanlainen ja tien kantavuuden nousseen sellaiseksi mitä on vaadittu.

ELY-keskuksille antamassaan ohjeistuksessa Traficom edellyttää pääsääntöisesti tien kantavuusmittausta ja tätä ohjetta on hyvä noudattaa tiekunnissa oma-aloitteisestikin.

Myös Suomen metsäkeskus suosittelee kantavuusmittauksen tekemistä, mikäli rahoitusta tien perusparantamiseen haetaan rahoitusta metkasta eli metsätalouden kannustejärjestelmästä.

VTT:n ja Vaasan yliopiston kysely maaseutualueiden yrittäjien energia- ja liikennearjesta

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

Toimitko yrittäjänä maaseudulla? Kerro yrityksesi energia- ja liikennearjesta

Aiheesta kaivataan kokemuksia eri toimialoilta joka puolelta Suomea riippumatta sijaitseeko yritystoiminta taajamassa, kylässä vai haja-asutusalueella tai onko yritystoiminta liikkuvaa.

Kysely on avoinna maanantaihin 1.4.2024 asti. Kyselyvastaukset käsitellään anonyymisti.

[Vastaa kyselyyn](#)

Tapahtumat

Tapahtumat

- 9.4.2024 Metka-tiekoulutus
- 3.9.2024 Yksityistieasioiden korkeakoulu

Katso tarkemmat tiedot ja ilmoittaudu mukaan osoitteessa:

<https://www.tieyhdistys.fi/tapahtumat/>

Yksityistieasioiden tiedotuslehti | Julkaisija Suomen Tieyhdistys

YKSITYISTIE

UUTISET 2024

Yhdistyksen tekemiset

Uudet TIKO-tieisännöitsijät valmistuivat maaliskuun puolivälissä. Seuraava TIKO-koulutus toteutetaan syksyllä. Haku koulutukseen avataan viimeistään 1.5.

Yksityistieasioiden korkeakoulun haku on alkanut ja se jatkuu 31.5.2024 saakka. Mukaan otetaan enintään 20 osallistujaa.

Suosittuja webinaareja pidetään myös vuonna 2024.

Seuraa meitä somessa

Mannerheiminaukio 1A, 00100 Helsinki
(PL 55 00441 Helsinki)
p. 020 786 1000 (klo 8–15)

www.tieyhdistys.fi